

PROF. DR. BAHAEDDİN ÖGEL

*Dr. Abdullah GÜNDOĞDU**

Esas adı Mehmed Bahaeddin olan Prof Ögel, 21 Nisan 1923'te Elazığ'da dünyaya gelmiştir. Elazığ'ın köklü bir ailesinden olan Ögel, ilk ve orta okulu memleketinde, lise tahsilini ise 1940 yılında Malatya'da tamamlamıştır. 1940-41 öğretim yılında Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tarih Bölümüne kaydolun Ögel, 1944-45 yılında buradan mezun olmuştur. Bu yıllar II. Cihan Harbi yıllarıdır. Öğrenciliğinde Türk Hava Kurumu'nda başladığı memuriyet hayatına 1945 yılında Erzurum Lisesi tarih öğretmenliğine atanana kadar devam etmiştir. Daha öğrenciliği sırasında meşhur sinolog Prof. Dr. W. Eberhard'ın dikkatini çekmiş olan Ögel, bir ara Hasanoglan Yüksek Köy Enstitüsü'nde de öğretmenlik yaptıktan sonra 27.10.1948 yılında fakültemiz Genel Türk Tarihi kürsüsüne asistan olarak intisap etmiştir. Henüz üniversitedeki görevine başlamadan "Uygur Devleti'nin Kuruluşu" adlı teziyle 23.06.1948 yılında doktor ünvanını almıştır. 1952 yılında askerlik hizmetini tamamladıktan sonra, görevine dönmüş, ardından bir yıl kadar Hamburg Üniversitesi'nde ilmî araştırmalarda bulunmuştur. Almanya dönüşü ardından 16.10.1954 yılında "Liao Devrinden Önceki Kitanlar" adlı doçentlik tezini takdim edip 08.11.1955 yılında doçent ünvanını almıştır. 1959-1964 yılları arasında Almanya, Tayvan ve Japonya'da çeşitli üniversitelerde görev alan ve araştırmalarına devam eden Ögel, Taipei'de yayınlanan "Sino Turcica, Çingiz Han ve Çin'deki Hanedanının Türk Müşavirleri" adlı eseriyle 27.01.1965 yılında profesörlüğe hak kazanmıştır.

Üniversite hayatı boyunca pek çok kıymetli eser veren ve sayısız öğrenci yetiştiren Bahaeddin Ögel, DTÇF'de Genel Türk Tarihi kürsü başkanlığı, Tarih Bölümü başkanlığı, A.Ü. Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü, İnkılap Tarihi Anabilim Dalı başkanlığı, A.Ü. Atatürk İlkeleri Araştırma ve Uygulama Merkezi ile Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi başkanlıkları gibi idarî görevler yanında gerek yurt içinde ve gerekse yurt dışında çeşitli ilmî kurul, komisyon ve jürilerde görev almıştır. Yine böyle bir görev sebebiyle Eylül 1987 tarihinde Moğolistan'da bulunduğu sırada rahatsızlanan hocamız, hastalığının ilerlemesi sonucunda 7 Mart 1989 tarihinde aramızdan ayrılmıştır.

* Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Araştırma Görevlisi.

Evli ve iki çocuk babası olan Prof. Ögel, Almanca, İngilizce, Fransızca, Çince, Farsça dillerini bilmekteydi.

Daha çok Türk kültür tarihi sahasında verdiği çok sayıda eser ile tanınan Prof. Dr. Bahaeddin Ögel, Türk tarihinin uzak devirlerine ait konuları akademik seviyede işlemesine rağmen geniş halk kitlelerine ulaştırılmayı ve sevdirmeyi başaran saygın bir tarihçi olarak ölümsüzleşmiştir*.

ESERLER-MAKALELER-TEBLİĞLER-KONFERANSLAR**

1945

- "Göktürk Yazıtlarının "Apurum"ları ve "Fu-lin" Problemi", Belleten, IX/33 (1945), 63-87.
- "Sekel'ler'in Ataları Hakkında (Sikil, Esgil Boyları)", Belleten, IX/36 (1945), 469-483, 484 (Zusammenfassung).

1947

- "Erzurum Tavan İşlemeleri", Ülkü (3. seri), 1/7 (Temmuz, 1947), 26-27.
- "Erzurum Evleri", Ülkü (3. seri), II/12 (Aralık, 1947), 32-33.
- "Erzurum Anıtlarında Eski Altay-Türk Sanatının İzleri (Les traces de l'art du style animal de l'Asie centrale ou d'Altay dans les ornements des monuments Turcs d'Erzurum)", Erzurum 1947 (Erzurum Halkevi yay.).

1948

- "İlk Töles Boyları Uygur, Ting-Ling ve Kao-Che'e'ler. Les section originaires des Töles: Les Ugor, Les Ting-Ling et Les Kao-chiê", Belleten, XII/48 (1948), 795-831, 832-833 (Résumé).
- "Türk Efsaneleri Üzerinde İncelemeler. Uygurlar'ın Menşe Efsanesi. Zur Ursprungs-Legende der Uiguren", A.Ü. DTCFD, VI/1-2 (Ocak-Şubat, 1948), 17-24, 24-26 (Auszug).
- "Barthold'un Türkler'de Ölü Gömme Âdetleri Hakkındaki Makalesinin Tenkidi", A.Ü. DTCFD, VI/3 (Mayıs-Haziran, 1948), 207-208.
- "Çin Kaynaklarına Göre Wu-Sun'lar ve Siyasi Sınırları Hakkında Bazı Problemler. The Ethnical and Political Frontiers of The Wu-Sun People", A.Ü. DTCFD, VI/4 (Eylül-Ekim, 1948), 258-278.

* Prof. Dr. Bahaeddin Ögel'in hayatı, tarihçiliği ve eserleri hususunda etraflı bilgi için bk. Abdulkadir Yuvalı-M. Beşir Aşan, Prof. Dr. Bahaeddin Ögel, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yay., İstanbul 1995; Feda Şamil Arık, "Prof. Dr. Bahaeddin Ögel'in Hayatı ve Eserleri", Türk Dünyası Araştırmaları, Sayı 65, (İstanbul 1990), s. 21-42; A. Gündoğdu, "Korkut Ata Geleneğinin Akademik Bir Temsilcisi Veya Prof. Dr. Bahaeddin Ögel'in Tarihçiliği", Milli Kültür, Sayı 67, (Aralık 1989), s. 29-33.

** Prof. Dr. Bahaeddin Ögel'in eserlerinin listesi büyük oranda F. Şamil Arık tarafından tekemmül ettirilmiştir.

- "Prof. Alföldi'nin 'Türkler'de Çift Krallık' Nazariyesi Hakkında Tenkidi Notlar. Note Critique sur la Théorie de la Paire Ruyanté chez Les Peuples Turques presenté par Prof. Alföldi", A.Ü. DTCFD, VI/4 (Eylül-Ekim, 1948), 359-360.

- "Türk Kılıcının Menş ve Tekâmülü Hakkında", A.Ü. DTCFD, VI/5 (Kasım-Aralık, 1948), 431-460.

1949

- "Büyük Hun Devleti'nin Kuruluşundan Önce Kuzey Çin'in Etnoloisi Hakkında", A.Ü. DTCFD, VII/4 (Aralık, 1949), 663-679.

1950

- "Riddles from Erzurum", Journal Americ. Folk., 63/10 (1950), 413-424.
- "Avarlar" maddesi, Türk Ansiklopedisi, c. IV. Ankara, 1950, 241-248 (İmzasız).
- "At (tarih)" maddesi, Türk Ansiklopedisi, c. IV. Ankara, 1950, 74-76 (İmzasız).
- "Attila" maddesi, Türk Ansiklopedisi, c. IV. Ankara, 1950, 191-202 (İmzasız).

1951

- "Şine Usu Yazıtının Tarihi Önemi, Kutluk Bilge Külkağan ve Moyunçur", Belleten. XVI/59 (1951), 361-379.

1952

- "İslâmdan Önceki Türk Devletlerinde Timar Sistemi", IV. Türk Tarih Kongresi (10-14.11.1948, ANKara) Tebliğler, Ankara, 1952, 242-250.

1953

- "Fâtih Devri Kültür ve Sanatının Türk Karakteri Hakkında Notlar", Fâtih ve İstanbul, 1/2 (Temmuz, 1953), 223-236.

1954

- "Tahsin Öz: Topkapı Sarayı'nda Fâtih Sultân Mehmed II'ye Ait Eserler", A.Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi, III/3-4 (1954), 123-24 (Almanca özetle birlikte).

1955

- "Uygur Devleti'nin Teşekkülü ve Yükseliş Devri", Belleten, XIX/75 (1955), 331-376.
- "Topkapı Sarayı Müzesi'nde Bulunan İki Minyatür Albümü Hakkında Notlar", Tarih Vesikalari, (Yeniseri), 1/16 (Ağustos, 1955), 135-140 (Almanca özetle birlikte).
- "Biyografya" maddesi, "Türkler'de Biyografya" kısmı, Türk Ansiklopedisi, c. VII. Ankara, 1955, 33 (İmzasız).

1956

- "Göktürkler'in Etik Menşei", V.T.T. Kongresi (12-17.4.1956, Ankara).
- "Bozkurt" maddesi, Türk Ansiklopedisi, c. VIII. Ankara, 1956, 8-9 (İmzasız).

- "Böğü Han-Tegin veya Boku Han" maddesi, Türk Ansiklopedisi, c. VIII. Ankara, 1956, 27 (İmzasız).
- "Börte Çine" maddesi. Türk Ansiklopedisi, c. VIII. Ankara, 1956 40 (İmzasız).
- "Selçuklu Devri Anadolu Ağaç İşçiliği Hakkında Notlar", A.Ü. İlahiyat Fakültesi, Türk ve İslâm Sanatları Tarihi Enstitüsü, Yıllık Araştırmalar Dergisi, I (1956), Ankara, 1957, 199-236.

1957

- "Doğu Göktürkleri Hakkında Vesikalar ve Notlar", Belleten, XXI/81 (1957), 81-137.
- "Eski Orta Asya Kabileleri Hakkında Araştırmalar I. Yüce-çi'ler", A.Ü. DTCFD, XV/1-3 /Mart-Haziran, 1957), 247-278.

1958

- "Fâtiḥ Albümünde Şeyhî İmzalı Minyatürler", Vakıflar Dereğisi, sayı: IV (1958), 209-239.

1959

- "Orta Asya Türk Tarihi Hakkında Bazı Yeni Araştırmalar Tenkidi", A.Ü. DTCFD, XVII/1-2 (Mart-Haziran, 1959), 261-273.
- "Türkler'in Menşei", Uluslararası Altaistler Kongresi (23-27.6.1959, Mainz).

1961

- "Türkler'de Yabguluk", VI. T.T. Kongresi (20-26.10.1961, Ankara).
- "Ein Tor Nach China im 10. Jahrhundert", Central Asiatic Journal, VI/3 (November, 1961), 169-181.

1962

- "İslâmiyetten Önce Türk Kültür Tarihi (Orta Asya Kaynak ve Buluntularına Göre)", Ankara, 1962 (T.T. Kurumu yay.) (Ankara, 19842, 19863, 19884, T.T.K. yay.).
- "Uygurlar ve Uygur Tarihi" (Ders notları), Ankara, 1962.

1963

- "Über die Altürkischen Schad (Sü-Baschi)-Würde", Central Asiatic Journal, VIII/1 (Janvar, 1963), 27-42 (Bu araştırma önemi dolayısıyla Prof. M. Mori tarafından Japonca'ya da çevrilmiştir (bkz: Toyo Gakuko, 1964, 111-122).

1964

- "Sino-Turcica. Çingiz Han ve Çin'deki Hanedanının Türk Müşavirleri", Taipei, 1964 (Özel yayın).

1966

- "M.N. Özerdim. Bugün Çin Türkistan'ında Yaşayan Halklardan "Kırgızlar'ın Örf ve Adetleri", Türk Kültürü, IV/42 (Nisan, 1966). (61-62), 565-566.

1967

- "Civil Administration in the Mongol Empire", Uluslararası Altaistler Kongresi (26-30.6.1967, Manchester) Tebliğleri, Bloomington, 1967 (ayrı basım).

1968

- "Ergenekon veya Ergenekun Efsanesi", maddesi. Türk Ansiklopedisi, c. XV. Ankara, 1968, 299-301.
- "Profesör Abdülkadir İnan. Türk Kültürü Tetkiklerinin Büyük Öncüsü. Yazılarının Bir Arada Yayınlanması Dolayısıyla", Türk Kültürü. VI/71 (Eylül, 1968), (37-41), 861-865.
- "Über die Alttürkischen Yabgu-Würde", Central Asiatic Journal, XIII/2 (1968), 126-141.
- "On the Chronology Of the Yüch-Chih Tribes", Uluslararası Kuşenler Kongresi (27.9.1968, Duşanbe) Tebliğleri", nr. 12, Duşanbe, 1968 (Offset basım).
- "Some Remarks on the Origin of the Royal tribe of Kök-Türks", Uluslararası Altaistler Kongresi (2-6.6.1968, Kopanhag) Tebliğleri, Bloomington, 1968 (ayrı basım).
- "Hunlar, Göktürkler, Uygurlar" (Ders notları), Ankara, 1968.

1970

- "Türk Tarih Kurumu'na Göre Bizim Suçumuz Türk Tarihini Araştırmaktır", Yeni Gün Gazetesi, 1 Şubat, 1970.
- "Türk Tarih Kurumu Hakkındaki Münakaşaların İcyüzü", Son Havadis Gazetesi, 11 Mayıs, 1970 (Bu iki yazı, "Türk Basını Türk Tarih Kurumu'nu Suçluyor" (Ankara, tarihsiz) adlı kitapta da yayınlanmıştır. Bkz: s. 13, 34-35).

1971

- "Caca Bey Vakfiyesindeki Bazı Ünvan ve Kişi Adları Hakkında Notlar", Selçuklu Tarih ve Medeniyeti Enstitüsü, Selçuklu Araştırmaları Dergisi, sayı: 2 (1970), Ankara, 1971, 67-74.
- "Toğrul Bey'in Adı Hakkında", Selçuklu araştırmaları Dergisi, sayı: 3 (1971), 201-207.
- "Eski Türk-İran Kültür İlişkileri Hakkında Notlar", İran Şehinşahlığı'nın 2500. Kuruluş Yıldönümüne Armağan, İstanbul, 1971, 351-366.
- "Selçuklular'ın Gelişi ile Orta Doğu'da Silahlarda Görülen Yenilikler", Selçuklu Tarih ve Medeniyeti Enstitüsü, Malazgirt Zaferinin 900. Yıldönümünü Anma Sempozyumu (21-25.8.1971, Erzurum), Türk Tarih Kurumu Malazgirt Meydan Savaşı'nın 900. Yıldönümü Semineri (12-14.10.1971, Ankara).
- "Türk Kültürünün Gelişme Çağları", c. I-II, İstanbul, 1971 (1000 Temel Eser, M.E. Bak. yay. Genişletilmiş 2. baskı bir cilt halinde: Ankara, 1979 Kömen yay. ilaveli 3. baskı: İstanbul, 1988, T.D.A Vakfı yay.).

- "*Türk Mitolojisi (Kaynakları ve Açıklamaları İle Destanlar)*", c. I, Ankara, 1971 (Selçuklu Tarih ve Medeniyeti Ens. yay., Ankara, 1992, T.T.K. yay., c. II, 1995, T.T.K. yay). Özeti: c. I-II, İstanbul, 1971 (1000 Temel Esr, M.E. Bak. yay.).

1972

- "*Türkler'de Kartal ve Kartal Arması*", Türk Kültürü, X/1i18 (Ağustos, 1972), (208-226), 1128-1146.

1973

- "*Daily Life in the Thought of Turkic State and the Influence of Religion*", XVI. Milletlerarası Altaistik Kongresi (21-26.10.1973, Ankara).

1974

- "*Tatar*" maddesi, İslâm Ansiklopedisi, XII/1 (1974), 50-56.

1975

- "*V.V. Barthold, Orta Asya Türk Tarihi Hakkında Dersler*" (Önsözü yazan Prof. Dr. B. Ögel), Ankara, 1975, 1-2.
- "*Kurut-Eski Bir Türk Azığı*", Folklor Araştırmaları Kurumu Yıllığı, Ankara, 1975, 8-12.
- "*Tuğ*" maddesi, İslâm Ansiklopedisi, XII/2 (1975), 1-5.

1976

- "*Keloğlan Masal Motifinin Eski Türk Kökenleri*", I. Milletlerarası Türk Folklor Kongresi (23.6.1975, İstanbul) Bildirileri, c. II, Ankara, 1976, 265-268.
- "*Eski Orta Asya'da Türk Kent Kültür ve Dilinin Konya ve Dolaylarındaki İzleri ve Gelişmesi*", Milletlerarası Folklor ve Halk Edebiyatı Kongresi (27-29.10.1975, Konya) Tebliğleri, Ankara 1976, 76-69.
- "*Mustafa Cezar'a İhtar*", İstanbul, 1976 (Güryay Matbaacılık).

1977

- "*Some Critical Notes on The Trade Relations Between Ottoman Empire and China*", İstanbul la jonction des cultures Balkaniques Méditerranéennes. Slaves et Orientales aux XVIe-XIXe Siecles (İstanbul, 15-20 Octobre, 1973), Bucarest, 1977, A.I.E., S.E.E., 121-124.
- "*Türk Kültür Tarihi ve Millî Kültür*", Millî Kültür, 1/3 (Mart, 1977), 19-20.
- "*Mete ve Büyük Hun İmparatorluğu*", Millî Kültür, 1/6 (Haziran, 1977), 38-40.
- "*Attila ve Avrupa Hunları*", Millî Kültür, 1/8 (Ağustos, 1977), 32-34.
- "*Mete'nin Oğlu Gökhan*", Millî Kültür, 1/9 (Eylül, 1977), 30-33.
- "*Cici Han*", Millî Kültür, 1/10 (Ekim, 1977), 25-27.
- "*Göktürk Devleti (Bumin ve İleriş Kağanlar)*", Millî Kültür, 1/11 (Kasım, 1977), 23-25.

1978

- "*Türk Kültür Tarihine Giriş c. I. Türkler'de Köy ve Şehir Hayatı*", İstanbul-Ankara, 1978 (Ankara 19852) (Kültür Bak. yay.).
- "*Türk Kültür Tarihine Giriş, c. II. Türkler'de Ziraat Kültürü*", İstanbul-Ankara (Ankara, 19852) (Kültür Bak. yal.).
- "*Türk Kültür Tarihine Giriş, c. III. Türkler'de Ev Kültürü*", İstanbul-Ankara (Ankara, 19852) (Kültür Bak. yay.).
- "*Türk Kültür Tarihine Giriş, c. IV. Türkler'de Yemek Kültürü*", İstanbul-Ankara 1978 (Ankara, 19852) (Kültür Bak. yal.).
- "*Türk Kültür Tarihine Giriş, c. V. Türkler'de Giyecek ve Süslenme*", İstanbul-Ankara 1978 (Ankara, 19852) (Kültür Bak. yay.).

1981

- "*Mete'nin Oğlunun Büyük Veziri (Aile, Millet ve Ordu Birliği)*", Millî Kültür, 11/9 (1981), 46-48.
- "*Türk Büyükleri, Bumin Kağan*", Millî Kültür, 11/12 (1981), 6-8.
- "*İstemi Kağan*", Millî Kültür, III/1 (Haziran, 1981), 6-8.
- "*Bilge Tonyukuk*", Millî Kültür, III/2 (Temmuz, 1981), 10-12.
- "*Büyük Hun İmparatorluğu Tarihi*", c. I-II. Ankara, 1981 (Kültür Bak. yay.).

1982

- "*Türkler'de Yargı Selâhiyeti*", IV. Milletlerarası Türkoloji Kongresi (20-25.9.1982, İstanbul).
- "*Türk Kültürünün Birleşik Noktaları*", I. Millî Kültür Şurası (23-27.10.1982), Bildirileri, Ankara, 1982, 185-190.
- "*Türkler'de Kalın ve Başlık*", II. Milletlerarası Türk Folklor Kongresi (22-28.6.1981, İzmir), Bildirileri c. IV. Gelenek-Görenek ve İnançlar, Ankara, 1982, 393-396.
- "*Türk Mutfağının Gelişmesi ve Türk Tarih Gelenekleri*", Türk Mutfağı Sempozyumu (31.10-1.11.1981), Ankara, Bildirileri, Ankara, 1982, 15-18.
- "*Türkler'de Devlet Anlayışı (XIII. Yüzyıl Sonlarına Kadar)*", Ankara, 1982 (Başbakanlık basımevi).

1983

- "*Türk Askerî Tarih Araştırmalarında İzlenecek Metod Hakkında Birkaç Not*", Askerî Tarih Bülteni, sayı: 15 (Şubat, 1983), 1-7.
- "*Türk Tarihinde Millet ve Ordu Bütünleşmesinin Nedenleri*", I. Askerî Tarih Semineri (24-27.5.1983, Ankara), Bildirileri, c. II, Ankara, 1983, 225-231.

1984

- "Türkler'de Tarih Anlayışı ve Şeker", Geleneksel Türk Tatlıları Sempozyumu (17-18.12.1983, Ankara), Tebliğleri, Ankara, 1984, 17-20.
- "Türk Ailesinde Kadın", Tercüman, Kadın Ansiklopedisi, c. I, İstanbul, 1984.
- "Türk Kültür Tarihinin Meseleleri ve Gelecekteki Araştırmalar", VI. Millî Türkoloji Kongresi (24-29.9.1984, İstanbul).
- "Halıcılık ve Koyunculuk İşleri", I. Milletlerarası Türk Halı Kongresi, (7-14.10.1984, İstanbul).
- "Türk Kültür Tarihinin Meseleleri", Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Türk Tarih Kurumu Konferansları, Aralık, 1984, Ankara.
- "Viyanâ Askerî Müzesi'ne Kültür İlişkileri Bakımından Bir Bakış", (Uluslararası Askerî Tarih Kongresi (6-10.6.1983, Viyanâ), Türk Askerî Tarih Komisyonu Adına Kongre'de Sunulan Bildiriler: Askerî Tarih Bülteni Eki, sayı: 16 (Şubat, 1984), 35-42.
- "Türk Kültür Tarihine Giriş, c. VI. Türkler'de Tuğ ve Bayrak", Ankara, 1984 (Kültür ve Turizm Bak. yay.).
- "Türk Kültür Tarihine Giriş, c. VII. Türkler'de Ordu, Ordugâh ve Otağ-Devlet, Ordu ve Aile Disiplininin Temelleri", Ankara, 1984 (Kültür ve Turizm Bak. yay.).

1985

- "Folklor Araştırmaları ve Türk Kültür Tarihimiz", Türk Halk Edebiyatı ve Folkloru Kongresi (26-28.10.1984, Konya), Türk Halk Edebiyat ve Folklorunda Yeni Görüşler, c. I (Haz. F. Halıcı), Ankara, 1985, 19-22.
- "İpek Yolu Dizisi Hakkında", Türk Kültürü, XXIII/261 (Ocak, 1985), 5-7.
- "Göktürk Yazıtlarının Değerlendirilmesi", V. Milletlerarası Türkoloji Kongresi (23-28.9.1985, İstanbul).
- "Türkler'de Bilgi Öğretme, Bilgi Teorisi ve Bilgelik", G.Ü. Millî Kültür ve Gençlik Sempozyumu (13-15.11.1985, Ankara) Tebliğleri, 15-20.
- "Türk Tarihi ve Atatürk Milliyetçiliği", Atatürk Milliyetçiliği Sempozyumu (11-12.1.1985, Van-Hakkari), Bildirileri, Van, 1985, 83-84.
- "Türk Devlet Geleneği", I. Osmanlı Sempozyumu (Eylül, 1984, Söğüt) Tebliğleri, Eskişehir, 1985, 33-36.

1986

- "Mevlâna ve Türk Kültürü", S.Ü. I. Mevlâna Kongresi (3-5.5.1985, Konya) Tebliğleri, Konya, 1986, 1-4.
- "Ziya Gökalp'a Göre Millî Kültür ve Millî Egemenlik", D.Ü. Doğumunun 110. Yıldönümünde Ziya Gökalp Sempozyumu (24-29.3.1986, Diyarbakar).
- "Millî İradeden Millî Hâkimiyete", E.Ü. T.B.M.M. ve Millî egemenlik Konferansları (24.4.1986, Kayseri).

- "M.S. VI. Yüzyıldaki Kırgızlar'a Ait Kaynaklar Arasındaki Çelişkiler ve Sebepleri", X. T.T. Kongresi (22-26.9.1986, Ankara).
- "Türkiye Selçukluları'nda Devlet ve Ordu Mehteri", S.Ü. Selçuklu Araştırmaları Merkezi, Selçuk Dergisi, sayı: 1 (Aralık, 1986), 1-20.
- "Atatürk'ün 1932'de Başlattığı Büyük Kültür İnkılabı: Türk Tarih Kongreleri", S.Ü. II. Millî Gençlik Kongresi (6-8.11.1986, Konya).
- "Türk Millî Bütünlüğü İçerisinde Doğu Anadolu" (Haz. B. Ögel M. Eröz. H.D. Yıldız-B. Kodaman-F. Kırzioğlu, M.A. Çay), Ankara, 1986, (T.K.A. Ens. yay.).

1987

- "Gençlik, Millî Mefâhir ve Millî Gurur", S.Ü. I. Millî Gençlik Kongresi (6-8.11.1985, Konya), Tebliğleri, Konya, 1987, 33-38.
- "Halk Müziği Araştırmaları ve Türk Kültür Tarihi", III. Milletlerarası Türk Folklor Kongresi (23-28.6.1986, İzmir), Bildirileri, Ankara, 1987, 201-204.
- "Kerkük Halk Musikîsi ve Güneydoğu Anadolu", G.Ü. İrak Türkleri Sempozyumu (31.1.1987, Ankara).
- "Toy ve Sofra Üzerine", Türk Dünyası Tarih Dergisi, I/2 (Şubat, 1987), 15-16.
- "Türk Kültürüne Fırat Havzasının Yeri", F.Ü. Türk-İslâm Tarih, Medeniyet ve Kültüründe Fırat Havzası Sempozyumu (23-26.3.1987, Elazığ).
- "Van'da Ermeni Mezâlimi Hakkında Araştırmalar", S.Ü. Tarihi Saptırarak Yaratılan Ermeni Sorunu Sempozyumu (1-2.4.1987, Konya).
- "Anadolu Ulu Beğliği'nin-Osmanlı Devleti'nin Kuruluşu, Donanması ve Türk Tıbbının Gelişmesindeki Yeri", Aydın Öğrenci ve Öğretmenler Derneği Konferansları (11-12.4.1987, Aydın).
- "16 Türk Devleti Hakkında", Türk Dünyası Tarih Dergisi, I/4 (Nisan, 1987), 53-54.
- "Türk Kültürüne Genel Bakış", A.Ü. Dünya'da Türkler Sempozyumu (27-29.5.1987, Ankara).
- "Atatürk ve Türk Tarihi", Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi Uluslararası Atatürk Sempozyumu (21-23.9.1987, Ankara).
- "Türk ve Moğol İlişkileri Üzerinde Türkiye'deki Araştırmalar", V. Uluslararası Moğolistler Kongresi (9-22.9.1987, Ulan Bator).
- "Doğu ve Orta Anadolu Kültür Bağları", F.Ü. Fırat Havzası, II. Folklor ve Etnoğrafya Sempozyumu (5-7.11.1987, Elazığ).
- "Büyük Hun İmparatorluğu ve Daha Önceki Devletler", A.Ü. Tarihte Türk Devletleri Sempozyumu (20-22.5.1985, Ankara), Tebliğleri, c. I. Ankara, 1987, 7-21.
- "Batı Hun İmparatorluğu", Tarihte Türk Devletleri, I. 23-27.
- "Türkler'de "Kâinat Devletleri" Anlayışı (Universismus)", Tarihte Türk Devletleri, I, 55-63.

- "Türk Milleti ve Türk Devletleri", Tarihte Türk Devletleri, I, 65-67.
- "Göktürkler'den Önce Orta Asya'da Türk Devletleri (Türkler'in Güçlenip Birleşmeğe Çalışmaları)", Tarihte Türk Devletleri, I, 69-74.
- "Akhan Devleti", Tarihte Türk Devletleri, I, 75-78.
- "Batı Göktürk Devleti", Tarihte Türk Devletleri, I, 117-120.
- "Türgeş Devletleri (Göktürkler'in Batıya Kaymaları, Batıda Şehirli Türk Devletlerinin Doğuşu)", Tarihte Türk Devletleri, I, 121-127.
- "Göktürkler'de Devlet ve Millet Anlayışı, Göktürkler'den Osmanlılar", Tarihte Türk Devletleri, I, 129-137.
- "Türk Kültür Tarihine Giriş, c. VIII. Türkler'de Devlet ve Ordu Mehteri", Ankara, 1987 (Kültür ve Turizm Bak. yay.).
- "Türk Kültür Tarihine Giriş, c. IX. Türk Halk Musikîsi Âletleri", Ankara, 1987 (Kültür ve Turizm Bak. yay.).

1988

- "Türk Halk Bilgisi Araştırmalarında Metod", I. Mersin Kültür ve Eğitim Sempozyumu (18-20.12.1987, Mersin), İçel Kültürü, sayı: 6 (Eylül, 1988), 3-6.
- "Misâk-ı Millî ve Millî Hakimiyet", E.Ü. 23 Nisan Millî Egemenlik ve Çocuk Bayramı Konferansları (23.4.1988, Kayseri).
- "Alâeddin Keykûbad Çağı'nda Batı İran'da Çormahan Noyan'ın Durumu ve Statüsü", S.Ü. I. Alâeddin Keykûbad Sempozyumu (4-7.5.1987, Konya), Tebliğleri, Selçuk Dergisi (I. A. Keykûbad Özel Sayısı), sayı: 3 (Haziran, 1988), 13-17.
- "Dede Korkut Kitabının Eski ve Yeni Kaynakları Hakkında (Topkapı Sarayı'ndaki Oğuz Destanı Parçaları ile Karşılaştırma)", Türk Kültür Anıtı Olarak Dede Korkut Kitabı I. Sovyet-Türk Kollojyumu (1-8.7.1988, Bakü).
- "Türk Kültür Tarihinin Araştırma Metodları ve Türk Halk Bilgisi", S.Ü. I. Milletlerarası Türk Halk Edebiyatı ve Folkloru Kongresi (2.12.10.1988, Konya).
- "Türk Kültür Tarihi Bilgisi ve Gençliğimiz", S.Ü. III. Millî Gençlik Kongresi (10.11.11.1988, Konya).
- "Türkler'de Semavî Kurtlar", Türk Dünyası Tarih Dergisi, III/12 (1988), 2-7.